

Strona główna>Twoje prawa>Prawa podstawowe>Gdzie mogę uzyskać pomoc?>Wykaz właściwych sądów i organów>

Sądy krajowe i inne organy pozasądowe

Sądy krajowe i inne organy pozasądowe

Irlandia

Krajowe instytucje praw człowieka

Irlandzka Komisja Praw Człowieka i Równouprawnienia

Adres:

16-22 Green Street,
Rotunda,
Dublin 7,
D07 CR20

Tel: + 353 (0) 1 8589601 – Linie telefoniczne są czynne od poniedziałku do piątku w godz. 9–13 i 14–17.

Faks: + 353 (0) 1 8589609

E-mail: info@ihrec.ie

Irlandzka Komisja Praw Człowieka i Urząd ds. Równouprawnienia połączyły się w 2013 r., tworząc w ten sposób

Irlandzką Komisję Praw Człowieka i Równouprawnienia (IHREC). IHREC jest niezależnym organem działającym na podstawie ustawy. Misją Komisji jest ochrona oraz propagowanie praw człowieka i równouprawnienia w celu wspierania rozwoju kultury poszanowania praw człowieka, równouprawnienia oraz zrozumienia międzykulturowego w Irlandii.

Do zadań Komisji należy:

ochrona oraz propagowanie praw człowieka i równouprawnienia,
wspieranie rozwoju kultury poszanowania praw człowieka, równouprawnienia oraz budowy zrozumienia międzykulturowego w kraju,
propagowanie zrozumienia i podnoszenie świadomości co do znaczenia praw człowieka i równouprawnienia w Irlandii,
wspieranie dobrych praktyk prowadzenia dialogu międzykulturowego, propagowanie tolerancji i akceptacji dla różnorodności w Irlandii oraz poszanowania wolności i godności każdego człowieka oraz

eliminowanie naruszeń praw człowieka, przypadków dyskryminacji i niedozwolonych zachowań.

Komisja może również dokonywać przeglądów regulacji prawnych oraz praktyk pod kątem ich adekwatności i efektywności w odniesieniu do ochrony praw człowieka i równouprawnienia. Może ona działać z własnej inicjatywy lub na wniosek danego ministra w rządzie, dokonując w zakresie swoich kompetencji oceny wniosków ustawodawczych oraz przedstawiając opinie na temat wpływu określonych rozwiązań na prawa człowieka i równouprawnienie. Komisja może również z własnej inicjatywy albo na wniosek rządu przedstawiać rządowi zalecenia, jakie uzna za właściwe w zakresie wprowadzania niezbędnych jej zdaniem środków w celu wzmocnienia, ochrony oraz obrony przed zagrożeniami praw człowieka i równouprawnienia w Irlandii.

W sprawach prawnych zadaniem Komisji jest podejmowanie działań eliminujących naruszenia praw człowieka, przypadki dyskryminacji i niedozwolonych zachowań. Nadto IHREC może również wnosić o możliwość udziału w postępowaniach sądowych przed Wysokim Trybunałem lub Sądem Najwyższym jako *amicus curiae*, w sprawach związanych z prawami człowieka lub równouprawnieniem w odniesieniu do każdej osoby oraz, w razie wyrażenia zgody, występować jako *amicus curiae* w tych postępowaniach (oba wymienione sądy mają dyskrecyjne uprawnienia w zakresie udzielania takiej zgody). IHREC udziela także pomocy praktycznej, w tym pomocy prawnej, osobom dochodzącym swoich praw, jeżeli uzna to za stosowne zgodnie z sekcją 40 ustawy. Zgodnie z sekcją 41 lub sekcją 19 ustawy z 2003 r. Komisja, o ile uzna to za stosowne, może wszcząć postępowanie, jeżeli może się to okazać właściwe w konkretnej sprawie. Zgodnie z sekcją 35 Komisja ma uprawnienia w zakresie przeprowadzania dochodzeń. Komisja może również sporządzać i publikować – w sposób, jaki uzna za stosowny – sprawozdania, w tym sprawozdania na temat przeprowadzonych badań, które sfinansowała, zleciła lub w przygotowaniu których brała udział.

Celem IHREC jest dążenie do wywoływania pozytywnych zmian. Dlatego też może ona finansować, przeprowadzać, zlecać lub przeznaczać środki finansowe lub świadczyć innego rodzaju pomoc na potrzeby działalności badawczej i edukacyjnej. IHREC może prowadzić lub wspierać prowadzenie szkoleń i zajęć edukacyjnych na temat kwestii związanych z prawami człowieka i równouprawnieniem. IHREC może również z własnej inicjatywy lub na wniosek ministra realizować, finansować lub zlecać, lub udzielać wsparcia finansowego lub innego rodzaju pomocy w zakresie działalności i projektów promujących integrację migrantów i innych mniejszości, równouprawnienia (w tym równouprawnienia płci), oraz respektowania różnorodności i różnic kulturowych. IHREC może w razie potrzeby dokonywać przeglądów dotyczących równouprawnienia i przygotowywać plany działania lub zapraszać inne osoby do takich działań.

Rzecznik Praw Dziecka

Adres:

Ombudsman for Children's Office (Rzecznik Praw Dziecka)
Millennium House
52-56 Great Strand Street
Dublin 1
Irlandia

Tel. 01 865 6800

Strona internetowa: <http://www.oco.ie/>

E-mail: ococomplaint@oco.ie

Zadania: Biuro Rzecznika Praw Dziecka (OCO) jest niezależnym organem utworzonym w 2004 r. na podstawie przepisów ustawowych w celu propagowania i ochrony praw i dobra dzieci i młodzieży do 18. roku życia w Irlandii. Organ stanowi krajową instytucję praw człowieka w znaczeniu, jakie pojęciu temu nadały zasady paryskie Narodów Zjednoczonych. W ramach prowadzonej działalności Biuro Rzecznika Praw Dziecka kieruje się międzynarodowymi zobowiązaniami Irlandii w zakresie praw człowieka, w szczególności tymi, które zostały wymienione w Konwencji o Prawach Dziecka Narodów Zjednoczonych.

Rzecznik Praw Dziecka jest niezależny w wykonywaniu swoich zadań i jest odpowiedzialny bezpośrednio przed parlamentem (Oireachtas).

Zadania Biura Rzecznika Praw Dziecka wskazano w ustawie z 2002 r. o Rzeczniku Praw Dziecka (Ombudsman for Children Act, 2002). Do głównych zadań biura należy:

zapewnianie niezależnego i bezstronnego mechanizmu rozpatrywania wnoszonych przez dzieci i młodzież lub w ich imieniu przez osoby pełnoletnie skarg na organy publiczne, placówki edukacyjne lub jednostki służby zdrowia,

doradzanie ministrom w rządzie na temat przepisów prawa i polityk dotyczących dzieci,

motywowanie organów publicznych do ulepszania stosowanych praktyk i procedur dla dobra dzieci,

wypuklanie zagadnień istotnych z punktu widzenia dzieci i młodzieży oraz

podnoszenie świadomości w zakresie zagadnień dotyczących praw i dobra dzieci oraz możliwości ich wzmocnienia.

W odniesieniu do zadania biura polegającego na rozpatrywaniu wnoszonych skarg ustawa z 2002 r. wprowadza podstawowe przesłanki niewłaściwego administrowania w celu oceny skargi i przeprowadzenia dochodzenia. Postępowanie lub dochodzenie wstępne mogą zostać wszczęte na podstawie skargi wniesionej do biura albo z inicjatywy własnej Rzecznika Praw Dziecka.

Biorąc pod uwagę, że przedmiotem każdego dochodzenia prowadzonego przez Rzecznika Praw Dziecka muszą być skutki danego działania na dziecko i że dzieci mogą również samodzielnie wnosić skargi, ustawa przewiduje określone rozwiązania prawne uwzględniające szczególną wrażliwość dzieci, mianowicie:

obowiązek uwzględnienia najwyższego dobra dziecka,

obowiązek należytego uwzględnienia woli dziecka.

Postępowanie: Po wniesieniu skargi do Biura Rzecznika Praw Dziecka skarga podlega ocenie pod względem jej dopuszczalności, badany jest również charakter skargi w kontekście ewentualnego obowiązku przeprowadzenia postępowania przyspieszonego.

O ile to możliwe, OCO zawsze podejmuje starania, aby właściwy organ miejscowy rozpatrzył skargę na jak najwcześniejszym etapie postępowania oraz by w pierwszej kolejności umożliwić organowi publicznemu, którego skarga dotyczy, złożenie wyjaśnień w sprawie.

W przypadku gdy skarga jest dopuszczalna, rozpoczyna się etap postępowania wstępnego. Jeżeli na podstawie zakończonego postępowania wstępnego Biuro Rzecznika Praw Dziecka stwierdzi, że uzasadnione jest przeprowadzenie dochodzenia, przekazuje skargę do bardziej szczegółowego rozpoznania.

Więcej informacji na temat postępowania skargowego Biura Rzecznika Praw Dziecka można znaleźć na stronie: <https://www.oco.ie/complaints/>

Możliwe rozstrzygnięcie: Po zakończeniu dochodzenia Biuro Rzecznika Praw Dziecka może sformułować w stosunku do zainteresowanych organów publicznych, placówek edukacyjnych lub jednostek służby zdrowia zalecenia sporządzone na podstawie dokonanych ustaleń. Wskazane zalecenia mogą dotyczyć poprawy sytuacji konkretnego dziecka lub konkretnych dzieci albo mogą odnosić się do wprowadzenia dla dobra dzieci szerszych zmian o charakterze systemowym.

Zalecenia nie są prawnie wiążące; jednakże jedną z ustawowych kompetencji Biura Rzecznika Praw Dziecka jest możliwość skierowania do parlamentu (Oireachtas) sprawozdania specjalnego, w przypadku gdy organ publiczny nie zaakceptuje zaproponowanych przez biuro zaleceń.

Rzecznik Praw Obywatelskich (Ombudsman)

Adres:

Office of the Ombudsman,

6 Earlsfort Terrace,

Dublin 2

Strona internetowa: <https://www.ombudsman.ie/>

E-mail: communications@ombudsman.ie

Tel.: +353 (0) 1 639 5600

Rodzaj wniosków podlegających rozpatrzeniu

Skargi wnoszone do Rzecznika Praw Obywatelskich mogą dotyczyć:

ministerstw i innych instytucji rządowych,

władz samorządowych,

kierownictwa służby zdrowia (Health Service Executive, HSE),

agencji, takich jak organizacje charytatywne i wolontariackie, które zapewniają opiekę zdrowotną i pomoc socjalną w imieniu HSE,

urzędów pocztowych An Post oraz

wszystkich organów publicznych w rozumieniu ustawy z 2005 r. o niepełnosprawności.

Postępowanie po złożeniu wniosku

Organ publiczny, którego dotyczy skarga, może zostać wezwany do złożenia sprawozdania. W stosownych przypadkach kontroli mogą podlegać dokumenty i rejestry (archiwa), a urzędnicy mogą zostać poddani przesłuchaniu. Na tej podstawie Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich podejmuje decyzję co do tego, czy:

wniesiona skarga jest zasadna oraz czy

poniesiono szkodę w związku z czynnością lub decyzją organu publicznego.

W większości przypadków skargi rozpatruje się w trybie nieformalnym. Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich może omówić zaistniały problem bezpośrednio z organem publicznym, którego sprawa dotyczy, lub dokonać analizy odpowiednich dokumentów. W sprawach bardziej złożonych może zająć konieczność przeprowadzenia szczegółowego dochodzenia. Podmiot składający skargę, niezadowolony z danego rozstrzygnięcia, może także skorzystać z wewnętrznego postępowania odwoławczego.

Możliwe rozstrzygnięcia

Jeżeli Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich wyda decyzję, że skarżący poniósł szkodę w wyniku niesłusznej decyzji lub niewłaściwej czynności dokonanej przez organ publiczny, przy czym organ publiczny nie podejmie kroków w celu naprawy zaistniałej sytuacji, biuro może zalecić podjęcie odpowiednich działań. Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich może wezwać organ publiczny, jeżeli uzna to za właściwe, do:

weryfikacji podjętych przez ten organ działań,

zmiany wydanej decyzji lub

przedstawienia skarżącemu propozycji:

udzielenia wyjaśnienia,

złożenia przeprosin lub

przyznania rekompensaty finansowej.

W przypadku gdy Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich podejmie decyzję, że skarga nie jest zasadna, skarżącego powiadamia się o powodach takiego rozstrzygnięcia.

Wyspecjalizowane instytucje ds. praw człowieka

Rzecznik Praw Dziecka

Zob. **Krajowe instytucje praw człowieka powyżej.**

Organ ds. ochrony danych

Biuro Inspektora Ochrony Danych Osobowych (Office of the Data Protection Commissioner)

21 Fitzwilliam Square South,

Dublin 2,

D02 RD28

Strona internetowa: <https://www.dataprotection.ie/>

Biuro Inspektora Ochrony Danych Osobowych jest odpowiedzialne za ochronę praw jednostek, o których mowa w opublikowanych w latach 1988 i 2003 ustawach o ochronie danych osobowych, jak również za egzekwowanie obowiązków w zakresie ochrony danych nałożonych na administratorów danych. Podmioty, które uważają, że ich prawa zostały naruszone, mogą wnieść skargę do Inspektora Ochrony Danych Osobowych, który wszczyna postępowanie oraz podejmuje wszelkie niezbędne kroki w celu rozstrzygnięcia sprawy. Każda osoba może zwrócić się do Inspektora Ochrony Danych Osobowych z pismem, w którym opiszе szczegółowo zdarzenie stanowiące podstawę skargi. W piśmie należy wyraźnie oznaczyć organizację lub wskazać podmiot indywidualny, przeciwko któremu skarżący wnosi skargę. Konieczne jest również skrótkowe opisanie czynności, jakie podjęto, by dana organizacja rozwiązała określony problem, należy również poinformować o tym, jaką otrzymano od niej odpowiedź. Należy również dostarczyć kopie korespondencji z daną organizacją oraz dowody potwierdzające podane fakty. Inspektorat Ochrony Danych Osobowych podejmie wówczas postępowanie w sprawie, zwracając się do organizacji, której skarga dotyczy.

W zależności od charakteru skargi Inspektor Ochrony Danych Osobowych podejmie próby znalezienia rozwiązania, które mogłyby być zaakceptowane przez wszystkie strony postępowania. W przypadkach, w których nie można rozstrzygnąć sprawy polubownie, Inspektor Ochrony Danych Osobowych, przed podjęciem formalnej decyzji, przeprowadza pełne postępowanie wyjaśniające. Po zakończeniu postępowania inspektor pisemnie powiadamia zainteresowane strony o podjętej decyzji. W przypadku skarg dotyczących naruszeń przepisów rozporządzenia w sprawie komunikacji elektronicznej (akt SI 535 z 2003 r. zmieniony aktem SI 526 z 2008 r.) Inspektor Ochrony Danych Osobowych jest uprawniony do wniesienia aktu oskarżenia przeciwko danej organizacji.

Inne wyspecjalizowane organy

(i) Anti-Human Trafficking Unit (Wydział ds. Przeciwdziałania Handlowi Ludźmi)

Department of Justice

Criminal Justice Policy

Human Trafficking Policy

Community Safety Policy & Economic, Transnational and Organised Crime Policy

51 St Stephen's Green

Dublin, D02 HK52

Tel.: +353 1 602 8202

E-mail: info@justice.ie

Wydział dochodzeniowo-koordynacyjny ds. handlu ludźmi

An Garda Síochána (irlandzka krajowa służba policyjna)

Garda National Protective Service Bureau,

Harcourt St

Saint Kevin's

Dublin

Tel.: +353 1 666 0000

E-mail: blueblindfold@garda.ie

Strona internetowa: <http://www.garda.ie/Controller.aspx?Page=5416&Lang=1>

streszczenie rodzaju wniosków rozpatrywanych przez instytucję,

wnioski o udzielenie informacji na temat zagadnień dotyczących handlu ludźmi w Irlandii

(ii) Trybunał Odwoławczy ds. Ochrony Międzynarodowej

International Protection Appeals Tribunal,

7 Hanover Street East,

Dublin 2.

Zadania: Trybunał Odwoławczy ds. Ochrony Międzynarodowej jest niezależnym organem rozstrzygającym w sprawach dotyczących azylu, który rozpoznaje środki zaskarżenia w sprawach, w których Urząd Pełnomocnika ds. Wniosków o Udzielenie Azylu (Office of the Refugee Applications Commissioner) wydał

negatywne zalecenie w zakresie przyznania wnioskodawcy statusu uchodźcy. Trybunał Odwoławczy ds. Ochrony Międzynarodowej rozpoznaje również środki zaskarżenia od decyzji Urzędu Pełnomocnika ds. Wniosków o Udzielenie Azylu na podstawie rozporządzenia Dublin II.

Postępowanie:

Osoba ubiegająca się o azyl, której wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej został oddalony przez Urząd ds. Ochrony Międzynarodowej, może odwołać się od tej decyzji do Trybunału Odwoławczego ds. Ochrony Międzynarodowej. Pismo odmowne pouczenie o prawie wnioskodawcy do wniesienia środka zaskarżenia ze wskazaniem terminu na jego wniesienie.

Do pisma odmownego załącza się formularz środka zaskarżenia. W przypadku nieotrzymania takiego formularza można go pobrać na [tej stronie](#).

Trybunał Odwoławczy ds. Ochrony Międzynarodowej rozpoznaje wszystkie środki zaskarżenia według daty wpływu. Osoba wnosząca środek zaskarżenia zostaje powiadomiona o terminie jego rozpoznania.

Przed wniesieniem środka zaskarżenia osoba, która go wnosi, powinna:

upewnić się, że wypełniła formularz odpowiedni do danego rodzaju środka zaskarżenia;

upewnić się, że środek zaskarżenia wniesiono w terminie określonym w piśmie odmownym otrzymanym od Urzędu ds. Ochrony Międzynarodowej;

upewnić się, że wypełniła wszystkie sekcje formularza i złożyła swój podpis.

Formularz można przesłać:

pocztą tradycyjną na adres:

The International Protection Appeals Tribunal

6/7 Hanover Street East

Dublin D02 W320

Tel.: +353 (0) 1 474 8400

jako skan pocztą elektroniczną na adres: info@protectionappeals.ie

Środek zaskarżenia od negatywnego zalecenia Pełnomocnika ds. Wniosków o Udzielenie Azylu należy złożyć z zachowaniem terminu, którego bieg rozpoczyna się z dniem wydania tego stanowiska. Terminy wniesienia środka zaskarżenia różnią się jednak w konkretnych sprawach w zależności od ustaleń dokonanych przez Pełnomocnika ds. Wniosków o Udzielenie Azylu. Termin ten może wynosić 15 dni roboczych, 10 dni roboczych lub 4 dni robocze. Informacja na temat terminu wniesienia środka zaskarżenia w konkretnej sprawie jest zawarta w piśmie Pełnomocnika ds. Wniosków o Udzielenie Azylu informującym o zaleceniu nieprzyznawania statusu uchodźcy.

Wypełniony formularz środka zaskarżenia należy przesłać na adres:

The Chairperson

International Protection Appeals Tribunal

6/7 Hanover Street East

Dublin 2

Faks: 00353 1 4748410

Należy zachować potwierdzenie nadania formularza.

Możliwe rozstrzygnięcie: Uchylenie wcześniejszego zalecenia po wniesieniu środka zaskarżenia oznacza, że członek Trybunału zalecił przyznanie wnioskodawcy statusu uchodźcy. Osoba wnosząca środek zaskarżenia otrzymuje pisemne powiadomienie o tej decyzji. Następnie akta sprawy przekazuje się do Wydziału ds. Decyzji Administracyjnych Departamentu Sprawiedliwości i Równości (Ministerial Decisions Unit, Department of Justice and Equality). Podtrzymanie wcześniejszego zalecenia po wniesieniu środka zaskarżenia oznacza, że członek Trybunału zalecił nieprzyznawanie wnioskodawcy statusu uchodźcy. Osoba wnosząca środek zaskarżenia otrzymuje pisemne powiadomienie o tej decyzji. Następnie akta sprawy przekazuje się do Wydziału ds. Repatriacji Departamentu Sprawiedliwości i Równouprawnienia (Repatriation Unit, Department of Justice and Equality).

(iii) Rzecznik Praw Obywatelskich ds. Policji (Garda)

Komisja Rzecznika Praw Obywatelskich ds. Garda Síochána (The Garda Síochána Ombudsman Commission)

150 Abbey Street Upper,

Dublin 1,

Irlandia

Strona internetowa: <https://www.gardaombudsman.ie/>

Streszczenie rodzaju wniosków rozpatrywanych przez instytucję

Organizacja rozpoznaje skargi i przekazane jej do rozpoznania sprawy dotyczące postępowania funkcjonariuszy Garda Síochána. Najczęstsze zarzuty stanowiące przedmiot skarg dotyczą nadużycia władzy, braku szacunku, agresywnych zachowań, zaniedbania obowiązków.

Przekazane do rozpoznania sprawy obejmują takie zdarzenia jak zgon lub poważne uszkodzenie ciała.

Skargę do organizacji może wnieść każda osoba (niepozostająca w służbie czynnej w Garda Síochána), osobiście, drogą elektroniczną, telefonicznie, pocztą, jak również na każdym posterunku policji lub do rąk własnych członka Komisji. Organizacja rozpoznaje również wszelkie sprawy przekazane jej do rozpoznania przez Komisarza Garda Síochána dotyczące wszelkich kwestii, o których komisarz powziął wiedzę i które wskazują, że w następstwie postępowania funkcjonariusza Garda Síochána doszło do śmierci lub poważnego uszkodzenia ciała. Komisja może również wszcząć postępowanie z własnej inicjatywy, bez potrzeby uprzedniego wniesienia skargi, jeżeli uzna, że wymaga tego interes publiczny.

Streszczenie procedury stosowanej w następstwie złożenia wniosku:

Skarga, która wpłynęła, podlega ocenie pod kątem dopuszczalności w świetle przepisów. W przypadku uznania skargi za niedopuszczalną nie wszczynają się postępowania.

W przypadku uznania skargi za dopuszczalną, w stosownych przypadkach, za zgodą skarżącego oraz funkcjonariusza Garda Síochána, przeciwko któremu wniesiono skargę, można podjąć próbę osiągnięcia nieformalnej ugody. W przypadku nieosiągnięcia ugody czyn można objąć postępowaniem, którego przedmiotem będzie możliwe naruszenie przepisów (dyscyplinarnych) z 2007 r. regulujących funkcjonowanie Garda Síochána (Garda Síochána Discipline Regulations) lub możliwe naruszenie przepisów prawa karnego. Zainteresowane strony mają prawo do otrzymywania informacji na temat przebiegu postępowania, jak również na temat jego wyniku.

Streszczenie możliwych rozstrzygnięć

Skarga może zostać uznana za niedopuszczalną.

Komisja może umorzyć postępowanie na dowolnym jego etapie, jeżeli na podstawie zgromadzonych informacji, po uprzednim uznaniu skargi za dopuszczalną, uzna, że skarga jest oczywiście bezzasadna lub ma na celu dręczenie osoby, której dotyczy; jeżeli skargę wniesiono ze świadomością, że opiera się na nieprawdzie lub wprowadza w błąd lub jeżeli po uwzględnieniu wszystkich okoliczności Komisja uzna, że dalsze prowadzenie postępowania nie jest konieczne lub jest nieuzasadnione ze względów praktycznych.

W wyniku przeprowadzonego postępowania Komisja może nałożyć na Garda Síochána określone kary.

Postępowanie może zakończyć się również wszczęciem postępowania dyscyplinarnego wobec funkcjonariusza Garda Síochána i nałożeniem na niego kary. Akta sprawy mogą zostać przekazane Dyrektorowi ds. Oskarżenia Publicznego (Director of Public Prosecutions) w celu ewentualnego sformułowania oskarżenia. W takim przypadku może zostać wszczęte postępowanie sądowe.

Ostatnia aktualizacja: 16/04/2024

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwe państwo członkowskie. Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej.

Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. Komisja Europejska nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności w odniesieniu do danych lub informacji, które niniejszy dokument zawiera, lub do których się odnosi.

Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.